

DOMOWINA

Žělowe směrnice Domowiny za dobu 2019-2021

wobzamknjene na 19. głownej zgromažinje dnja 30.03.2019 w Chrósćicach

Pśedsłowo žělowych směrnicy

Žělowe směrnice Domowiny konkretizěruju powšykne zaměry programa “Domowina 2025” za dwójolětnu dobu až do pśidućeje głowneje zgromažiny w lěše 2021, ako teke za pśedewzeša na dlejšy cas w celkownej programatiskej dobje až do lěta 2025. Pó wobzamknjenju na 19. głownej zgromažinje Domowiny twórje wóni zakład za žělabnosť wólonych gremijow kšywowego zwězka ako teke za Domowinje pśisłušajuce župy a ćlonkojske towaristwa.

Staw zwopšawženja w žělowych směrnicach zapisanych nadawkow ma se na głownej zgromažinje analizěrowaś. Na to se pósěgujuce maju se žělowe směrnice aktualizěrowaś. Zwopšawženje toś tych směrnicy koordiněruju zwězkowe pśedsedařstwo z pomocu swójojo prezidiuma a swójoich žělowych wuběrkow. Župy a ćlonkojske towaristwa se do wužěłanja směrnicy a do pśesajženja nadawkow integrěruju.

Z wobzamknjenim nowych žělowych směrnicy na 19. głownej zgromažinje Domowiny dnja 30.03.2019 w Chrósćicach narownaju se wše donětajšnje wuwježenja žělowych směrnicy.

Wobcerki statkowanje se pó slědujucej wašni žěle:

- x. wobcerk statkowanja*
- x.1. nadawki na krotki cas, kenž dejali se až do pśidućeje głowneje zgromažiny w lěše 2019 žělnje abo dopolnje wótzěłaś*
- x.2. nadawki na dlejšy cas, kenž dejali se stawnje abo pśez dlejšu dobu realizěrowaś. Rownocasnje mógu to teke běžne nadawki byś, kótarež se njegóže ako casowje wobgranicowane woglědowaś*
- x.x.x. konkretne nadawki we wótpowědujem wobcerku*

Wobcerki statkowanja Domowiny a z toho wurośćece nadawki

1. Domowinske župy a cłonkojske towaristwa/zwězki

Nadawki, kótarež se pósěguju głownje na nutsikotowaristwowe poměry, mjazsobny wobchad a žěło z cłonkojstwom kšywowego zwězka.

1.1. Nadawki na krotki cas

- 1.1.1. Pšedsedař ako teke cłonki prezidija a zwězkowego pšedsedařstwa Domowiny woplěwaju pšawidłowne a wobstawne kontakty k župam, cłonkojskim towaristwam/zwězkam Domowiny, k Domowinskim kupkam.
- 1.1.2. Župy, cłonkojske towaristwa a zwězki procuju se w pšigótowanjach na 20. głownu (wólbnu) zgromažinu Domowiny w měrcu 2021 zdobyś angažerowanych a zwólniwych cłonkow za sobužěło w zwězkowem pšedsedařstwje ako teke w rewizijnem a wujadnařskem wuběrku Domowiny za wólbnu dobu 2021-2025. Pó wólbach pódpěruju wutwórjenje žělowych wuběrkwow zwězkoweho pšedsedařstwa a naražuju fachnikow za sobužěło.
- 1.1.3. Za lěto 2021 wuwołajo se pši góžbje 100. wrošenicy załoženja župow "Lěto župow". Mimo župnych zarědowanjow k jich stawiznam pšewježo se centralne zarědowanje k wrošenicy we Wórjejcach w załožeńskem zalu Domowiny.
- 1.1.4. Pí góžbje 20. głowneje (wólbneje) zgromažiny Domowiny, kótaraž dejala se dnja 27.03.2021 na teritoriju Župy "Jakub Lorenc-Zalěski" z.t. pšewjasć, organizěruju kšywowy zwězk zmakanje ze zastupnikami asociěrowanych towaristwow Domowiny pód gronidłom "Słowjaństwo nas zwězujó".
- 1.1.5. W pšedpólu 20. wólbneje głowneje zgromažiny ma se wustawkowa diskusija pšewjasć. Zaměry a struktury Domowiny, ředowanje cłonkojstwa, juristiske zastupowanje kšywowego zwězka a dalšne pšašanja maju se w organach Domowiny a ze župami ako teke z cłonkojskimi towaristwami/zwězkami diskutěrowaś, aby nastała pšedłoga za nowelěrowanje wustawkow Domowiny.

1.2. Nadawki na dlejšy cas

- 1.2.1. Župy a cłonkojske towaristwa/zwězki wabje nowych cłonkow do swójich ředow a pódpěruju nastaše nowych kupkow a towaristwow. Wažne jo pši tom, až se póražijo wšykne generacije do zgromadnego žěła zapšimjeś.
- 1.2.2. Domowina spěchujo mjazsobne zeznaše, wuměnu nazgónjenjow a zgromadne projekty swójich župow, cłonkojskich towaristwow a zwězkow.

- 1.2.3. Domowina pódpěrujo teke procowanja serbskich cełkow zwenka Łužyce pši woplěwanju serbskeje rěcy a kultury.
- 1.2.4. Domowina wužaržuju pšez žěło z asociěrowanymi towaristwami zwisk a kulturnu wuměnu z psijašelami ako teke pótomnikami Serbow w Českej, Pólskej, Awstraliskej, Americe a we Wendlandže.

2. Domowina – zastupjarka wšych generacijow Serbow

Nadawki, kótarež su wusměrjene na pólěpšenje a spěchowanje generacije pšesegajuce statkowanje.

2.1. Nadawki na krotki cas

- 2.1.1. Domowina procujo se wó trajuce zarucenje kšuteju městnowu mložinskeju koordinatorowu w Dolnej a Górnej Łužycy. Pótrjeba ma se w zwisku z wótcakowanjami na nowe financne dojadnanje wot lěta 2021 sem wobkšuśiš a wobtwarziš.
- 2.1.2. Domowina pódpěrujo mložinske projekty k narodnopolitiskemu kubljanju. K pódpěrje akterow procujo se Domowina wó zdžaržanje městna mložinskeje kublańskeje referentki.

2.2. Nadawki na dlejšy cas

- 2.2.1. Domowina pódpěruj zmakejanja młodostnych Dolneje, srježneje a Górneje Łužyce w zmysle zgromadnego woplěwanja serbskeje rěcy.
- 2.2.2. Rěcny centrum WITAJ pšewježo zgromadnje ze župu “Michał Hórnik” familijowe schadowniki a pódpěrujo dalšne župy pši wugótowanju familijowych zarědowanjow.
- 2.2.3. Na zaklaže dogrona z wokrejsom Budyšin wugbajo Rěcny centrum WITAJ w nadawku Domowiny aktiwity na pólu socialnego mložinskeho žěła.
- 2.2.4. We Slěpjańskej wósaže pódpěrujo župa Jakub Lorenc-Zalěski mložinske socialne žěło we šulach a skšuśijo z tym rěcne kublanje a narodnu identitu młodeje generacije.
- 2.2.5. Domowina pólěpšujo kontakt k staršej generaciji z wósebnymi zarědowanjami. Procujo se wó to, aby serbske rentnarje podpěrowali cestnoamtske žěło ze žišimi a młodostnymi w serbskem duchu.

3. Serbska rěc

Nadawki, kótarychž zwopšawženje pšinosujo k šćitoju, nałożowanju, wuchowanju a rewitalizaciji serbskeje rěcy¹.

---

1 Z wurazom serbska rěc jo měnjony kanon rěcow, wobstojecy z gónoserbskeje, dolnoserbskeje pisneje rěcy, jich regionalnych formow ako teke slěpjańšćiny.

3.1. Nadawki na krotki cas

- 3.1.1. Z pomocu Rěcneho centruma Witaj nažěłajo se analiza wótchadnikow Witaj-žišownjow a -kupkow w Dolnej Łužycy. Na tom zakłaže ma se strategiski koncept k dojspišeju wšych Witaj-žiši za dalšne serbskorěčne kublanje nažěłaš.
- 3.1.2. Nastupajucy wabjenje za dwójorěčne kublanje w ranem žišetstwie a w šulskem kublanju wužěła Rěcny centrum WITAJ w kooperaciji z SMK a MBJS a naslědnymi kublańskimi instancami na zakłaže nejnowšych wědomnostnych dopóznašow dalšny argumentaciski material za rozdžělny kupki starjejšych, kublarjow, wucabnikow a młodostnych.
- 3.1.3. Domowina se za to zasajžujo, až se na wšyknych šulach ze serbskim profilom we Łužycy serbska rěc mócnjej zadomijo.
- 3.1.4. Domowina pšewježo z pomocu Rěcneho centruma Witaj w aprylu 2019 klawzuru k wuslědkam ewaluacije Witaj-wucby w Bramborskej. Klawzurje maju se dalšne zjawne zarědowanja pšizamknuš, kótarež zapšegnu serbske gremije, pedagogowki a pedagogi rowno tak ako statnu rowninu.

3.2. Nadawki na dlejšy cas

- 3.2.1. Domowina pódpěrujo zwopšawdnjenje a dalejpisanje Bramborskego krajneho plana za zmócnjenje dolnoserbskeje rěcy a drugogo plana napšawow Sakskego statneho kněžarstwa k pózbužowanju a k wóžywjenu wužywanja serbskeje rěcy. Domowina analizěrujo staw swójskich napšawow k šćitoju, nałožowanju, wuchowanju a rewitalizaciji serbskeje rěcy w konteksće napšawow Bramborskeje a Sakskeje.
- 3.2.2. Domowina procujo se wó syrše wužywanje serbskeju pisneju rěcowu dolneje a górneje serbsčiny w serbskich institucijach, zastojnstwach zjawneje služby a pódpěrujo aktiwity k wóžywjenu wobeju serbsččinowu.
- 3.2.3. Domowina wabi za wutwórjenje Witaj-kupkow a Witaj-žišownjow.
- 3.2.4. Domowina wuwija zgromadnje z drugimi serbskimi institucijami zakładny rěcny plan za rewitalizěrowanje serbskich rěcow. W toš tom planje maju se teke definěrowaš rěčne cile.
- 3.2.5. Rěcny centrum Witaj wužěłajo certifikaciju górno- a dolnoserbskich rěcnych zamóžnosćow pó Zgromadnem europejskem referencnem ramiku za rěcy, aby se modernej praksy nawuknjenja rěcow wótpowědowało a aby se pšinosowało pówušenju statusa serbskeje rěcy.
- 3.2.6. Domowina pódpěrujo nowe a digitalne formy wucenja, wuwijanje digitalnych wucbnicow a medialne rěčne kursy. Pši tom ma se koncepcionelne teke na wucbu za jednotliwego žiwaš. Rěcny centrum Witaj realizěrujo aktiwity k nawuknjenju serbskeje rěcy z pomocu nowych digitalnych medijow.

- 3.2.7. Domowina pódpěrujo akciju rěcneje rewitalizacije w Dolnej Łužicy "jo!zatebje".
- 3.2.8. Domowina pódpěrujo dalšne profilěrowanje Rěcneho centruma Witaj ako srjejišćo rěc spěchujucych póslužbow a slěženjow na dobro znajobnosćow serbskeje rěcy za wšych zajmcow.
- 3.2.9. Domowina procujo se wó rozšyrujenje pórucenjow zwenkašulskich serbskorěcnych rumow za žiši a młodostnych.
- 3.2.10. Domowina póstarcyjo ewaluaciju wucby górnoserbšćiny.
- 3.2.11. Domowina se procujo na zwězkowej rowninje změníš kazń aby móžno było teke serbske žeńskece mjenja wužywaš.
- 3.2.12. Domowina se procujo na zwězkowej rowninje zgromadnje z drugimi mjeńšynami wó pšizwólenje dwójorěcnošći pši awtodrogach.

4. Kubljanje w narodnem duchu a dorost

Nadawki, kenž měrje se na kubljanje w narodnem duchu, což służy skšusěnju identity jadnotliwca. Wóni wobpšimuju wšykne póla kubljanja – wót pšedšulskego až do wusokego starstwa. Rownocasnje žo wó pósrědnjenje serbskeje rěcy a wědy wó serbskich stawiznach, což dejala teke ku skšusěnju narodnego ducha pšinosowaš.

4.1. Nadawki na krotki cas

- 4.1.1. Domowina zasajžujo se za zwězujuce pšawniske póstajenje ku kublańskemu konceptoju 2plus w Sakskej a za běžny monitoringowy proces ku konceptoju w šulskej praksy. Domowina pomina se gromaže ze Serbskeju radu a Serbskim šulskim towaristwom nowelěrowanje wuwježeńskego póstajenja šulskeje kazni.
- 4.1.2. Domowina pódpěrujo w Bramborskej pšesajženje a pšezěłanje serbskego šulskego póstajenja. Witaj-wucba ma byš regularna forma bilingualneje wucby. Wuslědki ewaluacije Witaj-wucby maju se tak wugódnosiš, až z toho nastanjo gromaže z wucabnikami, starjejšymi a nosarjami šulow pólpšenje rěcnych znašow wuknikow a brachy w systemje se wótpórajaju.
- 4.1.3. Domowina procujo se wó zwopšawženje serbskospecifiskich wopšimješow nowelěrowaneje Sakskeje šulskeje kazni.
- 4.1.4. Pšedsedań Domowiny pódaajo se we wótgłosowanju ze Serbskeju radu do rozgrona z kultusowym ministarjom Sakskeje ze zaměrom, aby se zwězk serbskich šulow wutwórił. Rownocasnje pódpěrujo Domowina starjejšyske towaristwa, kótarež dejali se pši šulach toho zwězka wutwóriš.

4.2. Nadawki na dlejšy cas

- 4.2.1. Domowina žiwa na a se sobu stara w Bramborskej ako teke w Sakskej wó zdobywanje, wukubljanje a zasajženje wucabnikojskego a kublańskego dorosta w bilingualnej wucbje a žěła w tom nastupanju z

wótpowědujucymi zastojnstwami gromaže.

- 4.2.2. Domowina procujo se wó to, aby se we wšyknych nastupnosćach serbskego šulstwa w Sakskej a Bramborskej sobupóstajowańske pšawa kazniski zarucyli a pšez kontrolne gremije pšewóžowali. Wóna wježo ako zastupjarka zajmow Serbow stawny dialog ze wšyknimi zagronitymi w kublańskich nastupnosćach.
- 4.2.3. Domowina koordiněrujo z pomocu kublańskeho wuběrka a Rěcneho centruma WITAJ pórazujuce sobužěło zastupnikow Domowiny w šulskich konferencach Bramborskeje a Sakskeje.
- 4.2.4. Domowina zasajžujo se za zdžaržanje serbskich kubłanišćow a wuwiše jich specifiskego profila serbskosći. Rownocasnje angažěrujomy se za dalšne rozšyrjenje rěcneho kubljanja.

5. Kultura, wuměłstwo a sport

Nadawki, kenž su wusměrnjone na spěchowanje a wuwijanje kulturnego žěła, wuměłstwa sporta a turizma.

5.1. Nadawki na krotki cas

- 5.1.1. Domowina se za to zasajžujo, až se zastojnstwowa pódpěra za kulturne aktiwity a projekty regionalnych a nadregionalnych towaristwow, ako teke na bazy rědujo a zmócnijo. W tom zwisku ma se pótrjeba gromaže z člonkojskimi towaristwami lětnje zwěsćić.
- 5.1.2. Domowina rozšyrjujo wědu wó serbskich nałogach a jich pšewježenje pódpěrujo. Rownocasnje wuwědobnijo zjawnosći jich status jako imaterielne kulturne derbstwo Nimskeje.
- 5.1.3. Domowina iniciěrujo a pódpěrujo žěło “Fachoweje komisije za serbske narodno-kulturne derbstwo”. Zaměr komisije jo, nažělaś a naražowaś wótpowědujuce nosańske struktury. Domowina jo aktiwny partner wopšimješoweje debaty a se zgromadnje z partnerjami za zdobyše materielnych zakładow zasajžujo.
- 5.1.4. Domowina rědujo we wótgłosowanju ze serbskimi sportowymi zjadnošeństwami a ze Župu Dolna Łužyca z.t. wobžělenje muskeceje a žeńskeceje wubranki na sportowych zarědowanjach ako n. pš. na EUROPEADže 2020 a se pši tom glěda na rownowagu Dolneje a Górneje Łužyce a dolnoserbskeje a górnoserbskeje rěče..
- 5.1.5. Domowina wabi za wobžělenje z krotkofilmami, kenž tematizěrujo serbsku rěc a temy wokoło Serbow a serbskeje domownje, na Chóšebuskej filmowej pšeglědce we wobłuku pódzajtšnoeuropskego filmowego festiwala.

5.2. Nadawki na dlejšy cas

- 5.2.1. Domowina pódpěruju zgromadne žělo a wótgłosowanje z partnerjami za digitalizěrowanje serbskego filmowego kulturnego derbstwa rowno tak ako filmow ze serbskeju tematiku a projekty za producěrowanje nowych serbskich filmowych formatow.
- 5.2.2. Domowina wježo gromaže z fachowymi krejzami, statnymi instancami a politiskimi zastupnistwami dialog wó wužaržowanju a dalšnem profilěrowanju serbskich institucijow do pšichoda.
- 5.2.2. Župy a towaristwa pódpěruju a organizěruju mjazsobne wuměny a zmakanja. Z tym ma se skšušić wěda a rozměše za kulturne a regionalne wósebności wšych regionow Łužyce.
- 5.2.3. Domowina spěchujo zachowanje a woplěwanje wšych serbskich nałogow, wótpowědujucy lisćinje za šćit imaterielneho kulturnego derbstwa Nimskeje.
Wóna pšepytujo kriterije a wuměnenja, kótarež su trjebne za zapisanje do UNESCO-lisćiny.
- 5.2.4. Domowina pódpěruju dalšne kulturne wjeraški, ako folklorne, žiwadłowe, chorowe, sportowe, młožinske a druge festiwale abo zléty pó celej Łužycy.
Wóna pšewózujoo akterow a organizatorow pši zarucenju wuskeje kooperacije mjaz towaristwami a serbskimi institucijami pši pšigótowanjach a pšewježenju pšedewzešow.
- 5.2.5. Z kulturnymi wuměnamy a zajězdami wužaržuju Domowina do wukraja kulturne kontakty. Z tym pówušuju kulturnu identifikaciju a swětawótwórjonosć Serbow.
- 5.2.6. Wejsańske muzeje znanje wó žywych serbskich stawiznach na jsach. Wóni su žěl krađu wšakorakego serbskego kulturnego derbstwa a togodla njedejali wóni wóstaš jano w komunalnej resp. Domowinskej zagronitosći, ale dejali se pó koncepše jednotnego nawjedowanja a zgromadnego wužywanja do pšichoda wjasć a zawěsćić.
- 5.2.7. Domowina pódpěruju łagodny turizm, z kótarymž zmóžnijo se góscam serbsku kulturu we Łužycy awtentiski zeznaš. Rownocasnje jo zwólniwa, pši wutwórjenju nowych pórucenjow póražowaš
- 5.2.8. Domowina procujo se zgromadnje ze Serbskim Sokołom a ze Župu Dolna Łužyca z.t. wó koncept k spěchowanju serbskich sportowych wubraných mustwow.

6. Góspodarstwo

Nadawki, kótarychž wugbanje k tomu pšinosuju, aby se dwójo- abo wěcejrěcnosć wuwědobniła góspodarstwu a regionalnemu wuwěseju ako wěcejgódnota a praktiski jawiła.

6.1. Nadawki na krotki cas

- 6.1.1. Domowina procujo se wó wutwórjenje zjawneho myta za pšedewzešarjow, kenž ze zjawnym wužywanim serbskeje rěcy, ze zapšěgnjenim serbskosći do firmoweje ideje ako teke do wugótowanja

abo z pšrědnjenim wědy wó Serbach dwójorěćnosć a serbsku kulturu prezentěruju a wuwijaju.

- 6.1.2. Domowina zaběra se dalej z wótcakowanjami Serbow za čas strukturnego wuwěša we Łužycy. Za to wužěła sebje drogownik do pšichoda Łužyce.
Pšewježo gromaže ze Žěłarnju pšichod Łužyca naslědnu konferencu k strukturnemu wuwěseju we Łužycy ze serbskeho wizeńja.

6.2. Nadawki na dlejšy čas

- 6.2.1. Domowina procujo se ze sobužěłom we wótpowědujucych gremijach wó žiwanje na serbski aspekt pši nowem spěchowawškem programje LEADER za wšake regiony Łužyce (Górnołužyske gaty a góla, Łužyska jazorata krajina, Błota, Sprjewja-Nysa).
- 6.2.2. Domowina zasajžujo se za pšesajženje serbskich zajmow pši dalšnem wuwěšu Łužyskeje jazorateje krajiny a turizma.
- 6.2.3. Rěcny centrum WITAJ zasajžujo se zgromadnje z partnerjami za nažěłanje serbskeje terminologije za góspodarstwo we Łužycy. Rownocasnje wabi serbskich pšedewzešarjow a pšekupcow k wužywanju teke serbskich pomjenjowanjow.
- 6.2.4. Zwězk za serbski kulturny turizm procujo se, eksistěrujuće kolasowawške sčazki a temowe pórucenja pód labelom "Serbske impresije" mjazy Górneju (Sakska) a Dolneju Łužycu (Braniborska) wutwarěš a zwěžaš.

7. Politiska participacija

Napšawy, z kótarymiž ma Domowina ako kazniski pšipóznata powědařka pšawa a zajmy Serbow zastupowaš.

7.1. Nadawki na krotki čas

- 7.1.1. Wótpowědujucy rozsuduju 16. głowneje zgromažiny ku kšusenjeju Domowiny w doněntnej pšawniskej formje, ma Zwězkowe pšedsedařstwo narodo-politiske statkowanje kšywowego zwězka skšušěš. Domowina ma byš statkowne, wše generacije zapšimjejuće zgromažeństwo Serbow.
Až do 20. głowneje (wólbneje) zgromažiny Domowiny analizěruju se zastupnistwo Domowiny w drugich towaristwach, gremijach a funkcijach. Wšykne zastupniki Domowiny maju wó swójom statkowanju pisnu rozpšawu zapódaš. Prezidium pšepódajo na toš tom zakłaže zwězkowemu pšedsedařstwoju analyzu z konkluzijami.
- 7.1.2. Domowina procujo se wó dobre zgromadne žěło z Radu za nastupnosći Serbow pši Bramborskem krajnem sejmje a z Radu za serbske nastupnosći Lichotneho stata Sakska ako teke ze Załožboweju radu. Pšawidłowne wótgłosowanja k bytostnym pšašanjam dalšnego wuwěša serbskego luda maju se dalej wjasć.
- 7.1.3. Domowina procujo se w ramiku nowelěrowanja statneho dogrona za sćelaki MDR wó zapisanje serbskego zastupnika/serbskeje zastupnice w

medijowej raže MDR.

- 7.1.4. Domowina procujo se w projektowem žele wó wuspěšne nawabjenje tšešich srědkow.
  - 7.1.5. Domowina wugronijo swóje wótcakowanja na kandidatow za wólby krajneju sejmowu w Bramborskej a w Sakskej dnja 01.09.2019 a pomina sebje wótegrona kandidatow.
  - 7.1.6. Domowina pódpěrujo listowe wuzwólowanje do Serbskeje rady Bramborskeje a nominěrujo styrjoch kandidatow za wuzwólowanje Serbskeje rady Sakskej na cas 2019-2024.
  - 7.1.7. Domowina pódpěrujo wobželenje serbskich wuzwólowańskich zjadrošćestwow na komunalnych wólbach dnja 26.05.2019 a wugronijo swóje wótcakowanja na statkowanje komunalnych parlamentow w dobjce 2019-2024.
Dalej pódpěrujo kšywowy zwězk wutwórjenje komunalnych gremijow za serbske nastupnosći a naražijo nazgónitych serbskich wobydlarjow za sobužěło.
  - 7.1.8. Domowina wužěła koncept za ředowanje kublańsko-politiskich nadawkow kšywowego zwězka.
  - 7.1.9. Domowina ma w parlamentach zwězkarjow we wšych frakcijach demokratiskich stronow a wopělwujo z jednotliwymi wótpóslańcowkami a wótpóslańcami wobstawny zwisk, aby na pšawa, zajimy a zacuša Serbow žiwali a je w diskusijach zastupowali.
  - 7.1.10. Domowina procuje se dalej we wotgłosowanju ze Załožbu za serbski lud a ze Serbskima radoma wó žiwanje na pśiduce pótrjebnosći serbskego luda w naslědnem financnem dogronje Zwězka z krajoma Bramborska a Sakska wót lěta 2021 sem. Žiwa pši tom wósebne teke na regionalne aspekty dalšneho spěchowanja serbskeho ludu.
- 7.2. Nadawki na dlejšy cas
- 7.2.1. Zwězkowe pśedsedařstwo pśespytujo w Sakskej pótrjebu nowelěrowanja Serbskeje kazni ako teke dalšnych pšawniskich póstajenjow a twóri wó tom gromaže ze Serbskeju radu dopóručenja.
  - 7.2.2. Domowina zasajžujo se za pšewježenje zgromadneje konference ze zastupnikami komunow dwójorěcneho sedleńskego ruma k pšawniskim pšašanjam serbskego luda a jich zwopšawženju.
  - 7.2.3. Domowina wježo pšawidlowne wótgłosowanje z poražujucymi gremijami na pólu serbskich nastupnosćow pši boce wokrejsow a městow w Bramborskej a Sakskej. Wósebne wupominanje jo pši tom nałożowanje serbskeje rěcy w zastojnstwach zjawneje služby.
  - 7.2.4. Ze zgromadnym žěłom w poražujucyma wuběrkomu zwězkowego ministerstwa nutšikownego a nutšikownego wuběrka zwězkowego sejma Nimskeje, pšez člonkojstwo w mjeńšynowej raže styrich awtochtonych narodnych mjeńšynow Nimskeje, procujo se Domowina wó pólpšenje

politiskich wobstojnosćow a žiwanje na zajmy serbskego luda.

7.2.5. Domowina pódpěrujo procowanja integrěrowaś šćit narodnych mjeńšynow do Zakładneje kazni Nimskeje.

8. Póšeg k našym susedam we Łužcy a zwenka njeje

Nadawki, kótarychž zaměr jo pšinosowaś k rozšyrjenju wědy wó Serbach a k pólpšerjenju mjazsobneho wobchadanja.

8.1. Nadawki na krotki cas

8.1.1. Domowina pšewježo gromaže ze Serbskima radoma a ze Założboweju radu dwójolětnje parlamentariskej wjacora k serbskim nastupnosćam w Bramborskem a Sakskem krajnem sejmje.

8.1.2. Domowina wobžěljo se pši natwari wustajeńce wó awtochtonych narodnych mjeńšynach w Nimskej, kótaraž nastanjo na naraženje Mjeńšynoweje rady Nimskeje.

8.2. Nadawki na dlejšy cas

8.2.1. Domowina procujo se pšez sobužěło w fachowych gremiumach a prawenciskich pširadach wó wuwiše a wuchowanje demokratiskich gódnostow w Bramborskej a Sakskej.

8.2.2. Domowina pódpěrujo wšykne preventiwne napšawy w zwisku ze šćitom Serbow pšed antiserbskimi nadpadami. Wóna stoj woporam takich nadpadow na pomocy.

8.2.3. Domowina wugronijo se jasnje za pódpěru azyl póžedajucych a pódpěrujo ze sobužěłom wótpowědujuce gremiumy, institucije a jadnotliwe wósoby.

9. Mjazynarodne póšegi

Nadawki, z kótarymiž co Domowina wuznam a bogatosć woplěwanja swójskeje kultury a rěcy rozšyriś.

9.1. Nadawki na krotki cas

9.1.1. Domowina pšewježo wót 04. do 07. julija 2019 XIII. mjazynarodny folklorny festiwal Łužyca w Budyšinje, w Hochozy a w Chrósćicach. Program festiwala pósciwa se šćitoju imaterielneho kulturnego derbstwa.

9.1.2. Domowina pódpěrujo Serbske kulturne lěto w Liberecu 2019/20.

9.2. Nadawki na dlejšy cas

9.2.1. Domowina zarucyjo z aktiwnym sobužěłom w organizacijoma FUEN a MENS serbske zajmy na europejskej rowninje.

9.2.2. Domowina wobžěljo se na projekće "mjeńšynowy kompetency centrum" organizacije FUEN. Rěcny centrum WITAJ, Serbski institut a pšedwižony "Centrum narodnych mjeńšyn" župy Jakub Lorenc-Zalěski

maju se do zgromadneje seši FUEN zarědowaś.

- 9.2.3. Z člonkojstwom w organizaciji CIOFF wužaržuju Domowina kontakty k dalšnym kulturnym kupkam.
- 9.2.4. Domowina wužaržuju a skšusijo swóje politiske, kulturne a góspodarske kontakty do susednych krajow.

10. Statkowanje w zjawnosći

Nadawki, kótarychž zaměr jo, pśinosowaś k transparency pótrjejece rozsuzenja Domowiny a zwězaś statkowanje wšakorakich politiskich a kulturnych akterow do zgromadnego statkowanja na dobro serbskego luda.

10.1. Nadawki na krotki cas

- 10.1.1. Domowina wabi zaměrnje za žěło kšywowego zwězka. Za to wužywa člonkojski casnik Naša Domowina, informaciske brošury, lětaki a wabjeńske artikle ako teke posrědnjenje informacijow wó swójom statkowanju regionalnym a nadregionalnym medijam. Pši tom wužywajo w pšiběrajucej měrje móžnosći digitalneje komunikacije.
- 10.1.2. W informaciskem łopjenje “Naša Domowina” a na web-stronje Domowiny zarědujo se pšawidłownje argumentaciski “Pšidank” ako póručenje k jadnanju.
- 10.1.3. Domowina nawězujow w kubłaniščach ako na pšikład w Chóšebuskej Techniskej uniwersiše BTU pšijašelske zwiski k wuconym a wjednikam a informěrujo jich wó serbskem luže a wó swójotnosćach dwójorěčnego teritorija.
- 10.1.4. Serbske wjacory, na kótarychž Domowina zgromadnje ze Serbskima radoma a Założboweju radu ze zajmcamy z ludu palace pšašanja serbskego žywjenja diskutěrujo a swójske pšedewzeša pšedstaja, se w regionach z pomocu regionalnych powědarjow Domowiny pšawidłownje dalej wjedu.

10.2. Nadawki na dlejšy cas

- 10.2.1. Domowina stara se wó rozšyrjenje wědy wó swójej narodnopolitiskej žělabnosći, pšedewšym mjaz młodostnymi.
- 10.2.2. Domowina procujo se pšez wótgłosowanje z akterami serbskeje politiki jadnotne politiski wustupowanje Serbow dojspiś a tak žěło z dalšnymi politiskimi gremijami efektiwnje na dobro serbskego luda wužyś. Wšykne župy, člonkojske towaristwa a organy Domowiny su wupominane, se na zakłaže wobzamknjenjow głownych zgromažinow, wustawkow a programa swóje zgromadne wótpóglědy a pozicije w serbskich nastupnosćach napšěšiwu komunam, kněžarstwam a politice krajow jadnotnje zastupowaś.
- 10.2.3. Domowina jo kuždy cas ze wšyknimi lužimi a kupkami, kenž kšě se na dobro Serbow angažěrowaś, k rozgronoju zwólniła.

10.2.4. Domowina wugbajo wliw na wótpowědujucych rowninach a z wótpowědujucymi partnerjami, aby se serbska tematika do šulskich kublańskich planow Sakskeje a Bramborskeje zapšimjeła.

10.2.5. Domowina pódpěrujo aktiwnje póžedanje města Žytawa wó Europejske kulturne głowne město 2025. Z tym by Domowina była wobželona na pšewježenju a wugótowanju swěženja.

11. Serbske institucije

Nadawki k pólpšenju zgromadneje žělabnosći serbskich institucijow a serbskich towaristwow pótrjejece zastojnskeje a fachoweje pódpěry za projekty k skšusenju rěcneje identity a woplěwanja serbskeje kultury.

11.1. Nadawki na krotki cas

11.1.1. Domowina wótgłosujo se pšawidlownje z wjednikami serbskich institucijow.

11.1.2. Domowina zasajžujo se za nowowusměrjenje žělabnosći serbskich institucijow w zmysle rěcneho planowanja. Pód koordinaciju Domowiny dejala se w pšichože systematika rěcneho planowanja mjaz wšyknymi serbskimi institucijami wótgłosowaš a dejali se priority póstajiš.

11.2. Nadawki na dlejšy cas

11.2.1. Domowina zasajžujo se za to, až se woplěwanje sorabistiskeje wědomnosći a slěženja wó rěcy, stawiznach a kulturje Serbow dalej pšez Zwězk, Saksku a Braniborsku spěchuju. Rownocasnje angažěrujo se Domowina na politiskej rowninje zaměrnje za solidne wugótowanje a fachowe profilěrowanje Instituta za sorabistiku Lipsk w zmysle wukubłanja sorabistiskego dorosta.

12. Ščit serbskego sedleńskego ruma

Nadawki, z kótarymiž co Domowina sedleński rum a z tym zwězane pšawa skšusiš a pšesajžiš.

12.1. Nadawki na krotki cas

12.1.1. Domowina pódpěrujo župu Dolna Łužyca a Radu za nastupnosći Serbow Bramborskego krajnego sejma w žěle z nowymi komunami serbskego sedleńskego ruma Dolneje Łužycy.

12.1.2. Domowina procujo se wó skšusenju zgromadnego žěła ze zastupnikami komunalnych cełkow cełego serbskego sedleńskego ruma teke z póglědnjenim, aby se žiwalo na serbski aspekt pši dalšnem komunalnem wuwisu. Pši tom wopytajo póstupowanje z nimi wótgłosowaš.

12.2. Nadawki na dlejšy cas

12.2.1. Domowina pódpěrujo pótrjejjone župy we politiskem dialogu nastupajucy zachowanja serbskeje rěcy a kultury pód wugbašim negatiwnych slědow

wudobywanja surowiznow w serbskem sedleńskem rumje.

- 12.2.2. Domowina pódpěrujo župu Jakub Lorenc-Zalěski pśi zwopšawženju planowanych napšawow w koncepciji k pózbuženju a wóžywenju serbskeje rěcy a kultury w Slěpjańskej wósaže "wósym jsow – jedna wósada".

13. Serbske nabóžno-narodne žywenje

Domowina ma woplěwanje nabóžno-narodnych tradicijow a nałogow za wažne pśi wutwórjenju, skšusćenju a wuwijanju narodnego wědobnja. Nadawki, kenž pódpěruju ćlonkojske ako teke zwenkaćlonkojske ćelki.

13.1. Nadawki na krotki cas

- 13.1.1. Domowina pódpěrujo nabóžno-narodne projekty a pśedewzeša serbskich katolskich a ewangelskich projektowych nosarjow.
- 13.1.2. Domowina procujo se wó kontakt k cerkwinskim gremijam a zagronitym za serbske cerkwinske žěło.

13.2. Nadawki na dlejšy cas

- 13.2.1. Pśez zgromadne žěło ze Serbskim ewangelskim towaristwom a Spěchowańskim towaristwom za serbsku rěc w cerkwi žiwa Domowina na zajmy towaristwow pśi swójjich politiskich rozsuženjach. Pó toś tom pśikłaže procujo se teke wó zgromadne žěło z dalšnymi.
- 13.2.2. Domowina wužaržujo stawny dialog z krajnymi cerkwjami a pódpěrujo z tym wěrjecych Serbow pśi zdžaržanju rěcnych rumow w katolskich a ewangelskich wósadach.

Wšykne wócakowanja bazěruju na mjeńšynopšawniskem zakłaže, kenž wótbłyščujo se w płašecych dogronach na europskej rowninje, w kaznjach na zwězkowej a na krajnej rowninje.